

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

Bruselj, 30. april 2024
(OR. en)

2024/0073(COD)

PE-CONS 75/24

AGRI 263
AGRIFIN 36
AGRIORG 46
AGRILEG 179
CODEC 884

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 v zvezi s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje, shemami za podnebje, okolje in dobrobit živali, spremembami strateških načrtov SKP, pregledom strateških načrtov SKP ter izvzetji iz kontrol in sankcij

UREDBA (EU) 2024/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o spremembi uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116
v zvezi s standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje,
shemami za podnebje, okolje in dobrobit živali,
spremembami strateških načrtov SKP, pregledom strateških načrtov SKP
ter izvzetji iz kontrol in sankcij

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ Še ni objavljeno v Uradnem listu.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta³ določa pravila o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (v nadaljnjem besedilu: strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP). Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ določa pravila o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike (SKP).
- (2) Kljub dejstvu, da uredbi (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 državam članicam zagotavljata precejšnjo prožnost in omogočata zmanjšanje upravnega bremena kmetov, se je v prvem letu konkretne uporabe navedenih uredb prek strateških načrtov SKP jasno pokazalo, da so potrebne nekatere omejene prilagoditve pravnega okvira Unije za SKP, da se zagotovi učinkovito izvajanje strateških načrtov SKP in zmanjša upravno breme, povezano z izvajanjem strateških načrtov SKP in kontrolo nekaterih zahtev.

³ Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁴ Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (3) Poleg tega se kmetje soočajo z izjemnim obsegom težav in negotovosti. Zlasti zadnja leta so zaznamovali številni ekstremni vremenski dogodki, med drugim suše in poplave v različnih delih Unije. Ti dogodki vplivajo na učinek in prihodke, znatno pa vplivajo tudi na izvajanje in koledar običajnih agronomskih praks. Visoke cene energije in vložkov ter negotovosti, ki so posledica vojne agresije Rusije proti Ukrajini, življenjski stroški, inflacija, zmanjšanje vrednosti proizvodnje žit v letu 2023 in sprememba mednarodnih trgovinskih tokov so privedli do dodatnih negotovosti in pritiskov na kmete. Sočasnost teh dogodkov pomeni velik pritisk na kmete, da prilagodijo upravljanje svojih kmetijskih gospodarstev in izvajanje agronomskih praks kot upravljavci naravnih virov in kot gospodarski akterji.
- (4) Zato je treba pregledati in poenostaviti nekatere določbe uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 za zagotovitev, da lahko države članice svoje strateške načrte SKP bolje prilagodijo potrebam kmetov in kmetom zagotovijo večjo prožnost za izvajanje njihovih kmetijskih dejavnosti ob upoštevanju vse večjih izzivov, nepredvidljivosti vremena in gospodarskih negotovosti.

- (5) Člen 13 Uredbe (EU) 2021/2115 zahteva, da države članice zagotovijo, da se vsa kmetijska zemljišča, vključno z zemljišči, ki se ne uporabljajo več za pridelovalne namene, obdelujejo v skladu z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji. Države članice morajo na nacionalni ali regionalni ravni za vsak standard za dobre kmetijske in okoljske pogoje (DKOP) iz Priloge III k navedeni uredbi določiti minimalne standarde za kmete in druge upravičence v skladu z glavnim ciljem vsakega od teh standardov iz navedene priloge. Na skupne cilje varstva tal in kakovosti tal, ki se uresničuje s standardi DKOP 5, 6 in 7, vplivajo številni dejavniki, kot so vrsta tal, izbira kmetijskih rastlin, podnebne in vremenske razmere ter pretekla in sedanja raba zemljišč ter sistemi kmetovanja, kot je ekološko kmetovanje, ki zahteva drugačen pristop k nekaterim operacijam. Izkušnje kažejo, da bi lahko v nekaterih primerih uvedba določenih zahtev brez ustreznega upoštevanja teh dejavnikov, kot so omejitve obdelave ali obveznosti za setev v določenem obdobju, negativno vplivala na nekatera tla ali nekatere kmetijske rastline in celo lahko bila v nasprotju s ciljem varstva tal. Standard DKOP 9 nalaga prepoved preusmeritve ali oranja trajnega travinja, ki je opredeljeno kot okoljsko občutljivo na območjih Natura 2000. Vendar so izkušnje pokazale, da lahko pride do izjemnih okoliščin, v katerih se tako okoljsko občutljivo trajno travinje poškoduje, na primer zaradi divjih živali ali invazivnih vrst, in so za zagotovitev, da zahteve standarda DKOP 9 prispevajo k varstvu habitatov in vrst, lahko potrebni ustrezni ukrepi za odpravo takih razmer, vključno z izjemami od prepovedi oranja zadevnih območij, da se tako trajno travinje obnovi.

- (6) Vse večje število ekstremnih vremenskih dogodkov in primerov škode na trajnem travinju, opredeljenem kot okoljsko občutljivo, zaradi dejavnikov, kot so divje živali ali invazivne vrste, povečuje pogostost posebnih težav, s katerimi se soočajo kmetje, pri uporabi zahtev standardov DKOP 5, 6, 7 in 9, ki jih morajo države članice obravnavati. Obstaja tudi tveganje, da bi bile take zahteve nesorazmerne glede na njihov dejanski prispevek k doseganju cilja varstva za standarde DKOP 5, 6 in 7 ter k cilju varstva habitatov in vrst za standard DKOP 9. Da bi se izognili takim primerom, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da določijo posebna izvzetja iz zahtev standardov DKOP 5, 6, 7 in 9, da bi obravnavale posebne težave pri uporabi navedenih standardov DKOP, in sicer na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril, kot so vrste tal, kmetijske rastline ali sistemi kmetovanja, ali škoda na trajnem travinju, med drugim zaradi divjih živali ali invazivnih vrst. Ta izvzetja bi morala biti omejena v smislu zajete površine in ne bi smela ovirati prispevka teh standardov k doseganju njihovih glavnih ciljev, kot so navedeni v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115.

- (7) Vremenske razmere in posledični vpliv na razmere na kmetijskih površinah lahko kmetom in drugim upravičencem preprečijo, da bi v danem letu izpolnili zahteve standardov DKOP, kot so roki in obdobja za operacije. V izogib situaciji, v kateri bi morali kmetje, soočeni s takimi zahtevami, na primer posejati kmetijske rastline do določenega datuma, medtem ko vremenske razmere v danem letu ne omogočajo izvajanja potrebnih operacij ali le z resnimi negativnimi vplivi na tla, kot je zbitje tal, bi morale države članice pri izvajanju minimalnih standardov v zvezi z dobrimi kmetijskimi in okoljskimi pogoji na podlagi člena 13 Uredbe (EU) 2021/2115 imeti možnost, da določijo začasna odstopanja od teh zahtev. Taka začasna odstopanja bi morala biti po obsegu omejena na kmete in druge upravičence ali na površine, ki so jih prizadele zadevne vremenske razmere, in bi jih morale države članice uporabljati le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.

- (8) Uredba (EU) 2021/2115 določa več elementov in orodij, s katerimi lahko države članice obravnavajo specifični cilj prispevanja k zaustavitvi in obratu trenda izgube biotske raznovrstnosti, krepitve ekosistemskih storitev ter ohranjanje habitatov in krajine iz člena 6(1), točka (f), navedene uredbe. Eden od teh elementov je sistem pogojenosti. Zlasti standard DKOP 8, kot je naveden v Prilogi III k navedeni uredbi vsebuje več zahtev, vključno z obveznostjo, da se določen delež ornega zemljišča nameni za neproizvodne površine in elemente. Glavni cilj standarda DKOP 8 je ohranjanje neproizvodnih značilnosti in površin zaradi izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah. Države članice lahko tudi zasnujejo intervencije, ki podpirajo ta cilj, kot so sheme za podnebje in okolje, ki zajemajo področja ukrepanja na podlagi člena 31 Uredbe (EU) 2021/2115. Glede na izzive in negotovosti, ki izhajajo iz sočasnosti neugodnih dogodkov in gospodarskih negotovosti, so izkušnje pokazale, da je treba prilagoditi ravnovesje med različnimi orodji politike, ki prispevajo k varstvu in krepitvi biotske raznovrstnosti, da bi kmetom omogočili večjo prožnost pri prispevanju k doseganju tega cilja glede na specifično stanje na njihovih kmetijskih gospodarstvih in zagotovili večje finančno nadomestilo za tak prispevek.

- (9) Natančneje, ker je obveznost, da se delež ornega zemljišča nameni za neproizvodne površine in elemente, trenutno določena na podlagi prve zahteve standarda DKOP 8, kot je naveden v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115, morajo kmetje, ki zaprosijo za neposredna plačila in intervencije iz členov 70, 71 in 72 navedene uredbe, to zahtevo spoštovati brez nadomestila nastalih stroškov ali izpada dohodka. To lahko v nekaterih primerih pomeni znatno finančno breme za zadevne kmete in upravičence, zlasti glede na to, da na ornih zemljiščih, namenjenih za neproizvodne površine ali elemente v skladu s standardom DKOP 8, ni mogoča nobena pridelava kmetijskih rastlin ali reja živali. Ob upoštevanju bremena in posledic za nekatere kmete ter izjemnim obsegom težav in negotovosti, s katerimi se soočajo, bi bilo potrebo po neproizvodnih površinah in elementih na ornih zemljiščih bolje obravnavati z orodjem, ki zagotavlja večjo prožnost in, kar je še pomembneje, ponuja spodbudo v obliki nadomestila za vsaj del nastalih stroškov in izpada dohodka v zvezi s takimi neproizvodnimi površinami in elementi. V skladu s tem bi bilo treba člen 31 Uredbe (EU) 2021/2115 spremeniti, da se zagotovi, da države članice zagotovijo podporo za sheme za podnebje in okolje, ki na ornih zemljiščih zajemajo prakse za ohranjanje neproizvodnih površin, kot so neobdelana zemljišča, in za vzpostavitev novih krajinskih značilnosti.

- (10) Hkrati bi bilo treba sistem pogojenosti, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/2115, prilagoditi tako, da se odpravi obveznost, da se delež ornih zemljišč nameni neproizvodnim površinam in elementom iz standarda DKOP 8, kot je naveden v Prilogi III k navedeni uredbi. Obveznost ohranitve krajinskih značilnosti ter prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri pticah, ki sta trenutno del zahtev standarda DKOP 8, bi bilo treba ohraniti kot del sistema pogojenosti, da bi se zagotovila zaščita obstoječih krajinskih značilnosti kmetijskih zemljišč.
- (11) Državam članicam bi bilo treba omogočiti dodatno prožnost, da spremenijo svoje strateške načrte SKP, hkrati pa zagotovijo njihovo stabilnost in obvladljivost ter upravno učinkovitost postopka spremembe. Izkušnje so pokazale, da je lahko obravnavanje posebnih zahtev tako EKJS kot tudi EKSRP v enem zahtevku za spremembo zahtevno. Hkrati bi bilo treba omejiti število sprememb na koledarsko leto, da bi se kmetom in drugim upravičencem dalo dovolj časa za upoštevanje teh sprememb, da bi se omejilo upravno breme za države članice ter da bi lahko Komisija ocenila združljivost teh sprememb s pravnim okvirom Unije iz uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 v rokih, določenih v navedenem pravnem okviru. Zato bi bilo treba največje število zahtevkov za spremembe strateških načrtov SKP povečati na dva na koledarsko leto, poleg še treh zahtevkov za spremembo strateškega načrta SKP, ki se lahko predložijo v skladu s členom 119(7) Uredbe (EU) 2021/2115.

- (12) V skladu s členom 120 Uredbe (EU) 2021/2115 morajo države članice oceniti, ali bi morale v primeru sprememb zakonodajnih aktov iz Priloge XIII k navedeni uredbi spremeniti svoje strateške načrte SKP, in o takih ocenah v določenem roku uradno obvestiti Komisijo. Ker se je ta obveznost izkazala za obremenjujočo za države članice in ker bi bilo treba omejiti prizadevanja, ki bi jih države članice sicer morale vložiti v oceno za preostanek sedanjega programskega obdobja za strateške načrte SKP, se ta obveznost ne bi smela uporabljati za spremembe, ki začnejo veljati po 31. decembru 2025, zakonodajnih aktov iz Priloge XIII.
- (13) Izkušnje kažejo, da sočasnost številnih neugodnih dogodkov za kmete predstavlja izzive, ki zahtevajo večjo prožnost in poenostavitev izvajanja strateških načrtov SKP v zvezi z nekaterimi standardi DKOP iz Priloge III k Uredbi (EU) 2021/2115.

- (14) Glavni cilj standarda DKOP 6, kot je naveden v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115, je zaščita tal v obdobjih, ki so najbolj občutljiva, in sicer z zahtevo po minimalni pokritosti tal, da se prepreči gole zemlje v takih občutljivih obdobjih. V večji meri kot pri drugih standardih DKOP na zasnovo in izvajanje zahtev standarda DKOP 6 vpliva veliko različnih dejavnikov. Zlasti se lahko minimalna pokritost tal zagotovi na različne načine, ki niso odvisni le od stanja tal in podnebnih razmer, temveč tudi od dejavnikov, kot sta izbira kmetijskih rastlin in trajanje rastne sezone v danem letu. Prav tako lahko obstajajo različna občutljiva obdobja, odvisno zlasti od specifičnega stanja tal in podnebnih razmer. Poleg tega morajo imeti kmetje in drugi upravičenci pri odločanju o proizvodnji in zlasti pri odločitvah glede setve možnost uskladiti zahteve standarda DKOP 6 z nepredvidljivimi vremenskimi razmerami. Glede na te dejavnike bi morale imeti države članice možnost, da upravljajo take zahteve standarda DKOP 6 na način, ki je prožnejši, kot za zahteve drugih standardov DKOP, in zagotavlja, da take zahteve prispevajo k doseganju glavnega cilja navedenega standarda, ob upoštevanju vrste dejavnikov, kot so stanje tal in podnebne razmere.

- (15) Zato bi bilo treba državam članicam omogočiti, da določijo glavne elemente standarda DKOP 6 in jih povzamejo v svojih strateških načrtih SKP v skladu s členom 109(2), točka (a), Uredbe (EU) 2021/2115. Komisija bi morala zato v skladu s členom 13(1) in členom 109(2) ter členoma 118 in 119 navedene uredbe zagotoviti, da so glavni elementi standarda DKOP 6, kot jih določijo države članice, na splošno skladni z glavnim ciljem tega standarda DKOP.
- (16) Glavni cilj standarda DKOP 7, kot je naveden v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115, je ohraniti potencial tal. Glede na to, da lahko k ohranjanju potenciala tal prispeva tudi diverzifikacija kmetijskih rastlin, ki jo nekateri kmetje lažje izvajajo, bi morale imeti države članice glede na številne pritiske in izzive, s katerimi se trenutno soočajo, možnost kmetom dovoliti, da izpolnjujejo standard DKOP 7 tudi z diverzifikacijo kmetijskih rastlin. Zato bi bilo treba določiti minimalne zahteve glede diverzifikacije kmetijskih rastlin.

- (17) Pomembno je, da SKP z zahtevami glede pogojenosti še naprej prispeva k okoljskim ciljem iz člena 6(1), točke (d), (e) in (f), Uredbe (EU) 2021/2115. Pomembno je tudi, da se zagotovi stabilnost teh zahtev kot skupno izhodišče za države članice in kmete. Zato bi se morale zahteve glede pogojenosti iz Uredbe (EU) 2021/2115 še naprej uporabljati za vse kmete. Vendar je lahko upravno breme, povezano s kontrolami zahtev glede teh pogojenosti, kot so določene v Uredbi (EU) 2021/2116, nesorazmerno veliko za male kmete in nacionalne uprave. Zato bi bilo treba poleg zagotovitve prožnosti v zvezi s standardi DKOP 6, 7 in 8 zmanjšati breme za male kmete in nacionalne uprave, povezano s kontrolami iz Uredbe (EU) 2021/2116. Zato bi kmetje z največjo velikostjo kmetijskega gospodarstva, ki ne presega 10 ha kmetijske površine, morali biti izvzeti iz kontrol pogojenosti glede predpisanih zahtev ravnanja na podlagi prava Unije ter dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev. Ker taki mali kmetje predstavljajo 65 % upravičencev SKP, vendar upravljajo le približno 10 % skupne kmetijske površine, bi to izvzetje poenostavilo delo številnih kmetov in nacionalnih uprav, ne da bi bistveno oviralo prispevanja zahtev glede pogojenosti k doseganju njihovega cilja.
- (18) Ker je kmetijska površina, ki jo upravljajo mali kmetje, omejena in so sankcije za male kmete na splošno nizke, bi uporaba sankcij lahko povzročila nesorazmerno breme za uprave držav članic. Zato bi morali biti mali kmetje, ki so izvzeti iz kontrol pogojenosti, izvzeti tudi iz uporabe upravnih sankcij za neskladnost z zahtevami glede pogojenosti.

- (19) Da bi se izognili pretiranim upravnim stroškom in bremenom v zvezi s kontrolami glede pogojenosti in navzkrižne skladnosti, bi morali biti upravičenci, ki prejemajo plačila na osnovi površin tako v okviru strateškega načrta SKP na podlagi Uredbe (EU) 2021/2115 kot tudi v okviru programa razvoja podeželja, ki se izvaja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ do 31. decembra 2025, ter se zato zanje izvajajo kontrole pogojenosti na podlagi Uredbe (EU) 2021/2116, izvzeti iz kontrol navzkrižne skladnosti in uporabe sankcij na podlagi Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶.
- (20) Ker cilja te uredbe, in sicer obravnavanja izjemnega obsega težav in negotovosti, s katerimi se soočajo kmetje, s pregledom in poenostavitvijo nekaterih določb uredb (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

⁵ Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

⁶ Uredba (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (EC) No 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L 347, 20.12.2013, str. 549).

- (21) Uredbi (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (22) Da bi se zagotovilo nemoteno izvajanje ukrepov iz te uredbe v zvezi s standardi DKOP 6, 7 in 8, kot so navedeni v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115, je treba določiti prehodne določbe v zvezi s spremembami strateških načrtov SKP, ki jih države članice v letu 2024 predložijo v odobritev Komisiji na podlagi člena 119 Uredbe (EU) 2021/2115, in v zvezi z učinki teh sprememb v letu 2024, preden jih Komisija odobri.
- (23) Glede na to, da je treba kmetom zagotoviti večjo prožnost pri izvajanju njihovih kmetijskih dejavnosti, ob upoštevanju vse večjih izzivov, nepredvidljivosti vremenskih in gospodarskih negotovosti, s katerimi se soočajo, ter nujnosti obravnavanja posledic tega izjemnega obsega težav in negotovosti, se je primerno sklicevati na izjemo od roka osmih tednov, določeno v členu 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen PEU, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.
- (24) Da bi se zagotovilo nemoteno izvajanje predvidenih ukrepov, bi morala ta uredba zaradi nujne potrebe po obravnavanju izjemnega obsega težav in negotovosti, s katerimi se soočajo kmetje, nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

- (25) Da bi se izognili nesorazmernemu upravnemu bremenu za male kmete in nacionalne organe, bi bilo treba izvzetje iz sankcij zaradi neskladnosti z zahtevami glede pogojenosti in izvzetje iz sankcij glede neskladnosti z zahtevami glede navzkrižne skladnosti uporabljati retroaktivno za leto zahtevka 2024.
- (26) Ker se je leto zahtevka 2024 začelo 1. januarja 2024, bi se morali ukrepi iz te uredbe v zvezi s standardi DKOP 6, 7 in 8, kot so navedeni v Prilogi III k Uredbi (EU) 2021/2115, uporabljati že za leto zahtevka 2024, da bi imele države članice možnost uporabiti te ukrepe od leta zahtevka 2024 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1
Spremembe Uredbe (EU) 2021/2115

Uredba (EU) 2021/2115 se spremeni:

(1) člen 4 se spremeni:

(a) v odstavku 3 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) ‚orna zemljišča‘ so zemljišča, ki se obdelujejo za pridelavo kmetijskih rastlin, ali površine, ki so na voljo za pridelavo kmetijskih rastlin, vendar so neobdelane; za trajanje obveznosti so to tudi zemljišča, ki se obdelujejo za pridelavo kmetijskih rastlin, ali površine, ki so na voljo za pridelavo kmetijskih rastlin, vendar so neobdelane in so bile dane v praho v skladu s členom 31 ali členom 70 te uredbe ali v skladu s členi 22, 23 ali 24 Uredbe Sveta (ES) št. 1257/1999* ali členom 39 Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005** ali členom 28 Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta***;

* Uredba Sveta (ES) št. 1257/1999 z dne 17. maja 1999 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) ter spremembi in razveljavitvi določenih uredb (UL L 160, 26.6.1999, str. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj>).

** Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj>).

*** Uredba (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 (UL L 347, 20.12.2013, str. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).“;

(b) v odstavku 4, prvi pododstavek, se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) vsaka površina kmetijskega gospodarstva, ki:

- (i) ima krajinske značilnosti, za katere velja obveznost ohranjanja na podlagi standarda DKOP 8 iz Priloge III, ali
- (ii) se za čas trajanja zadevne obveznosti kmeta določi ali ohrani na podlagi sheme za podnebje in okolje iz člena 31.

Če se države članice tako odločijo, lahko ‚upravičeni hektar‘ vključuje druge krajinske značilnosti, če te niso prevladujoče in bistveno ne ovirajo opravljanja kmetijske dejavnosti zaradi površine, ki jo zasedajo na kmetijski parceli.

Države članice lahko pri izvajanju tega načela določijo največji delež kmetijske parcele, ki vključuje te druge krajinske značilnosti.

Kar zadeva trajno travinje z razdrobljenimi neupravičenimi značilnostmi, se lahko države članice odločijo, da bodo uporabile fiksne koeficiente zmanjšanja za določitev površine, ki velja za upravičeno;“;

(2) člen 13 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Pri postavljanju standardov DKOP 5, 6, 7 ali 9 iz Priloge III lahko države članice določijo posebna izvzeta iz zahtev teh standardov. Ta izvzeta temeljijo na objektivnih in nediskriminatornih merilih, kot so kmetijske rastline, vrste tal in sistemi kmetovanja ali škoda na trajnem travinju, med drugim zaradi divjih živali ali invazivnih vrst, ter so omejena v smislu zajete površine. Posebna izvzeta se določijo le, kadar in kolikor so potrebna za reševanje posebnih težav pri uporabi teh standardov in ne ovirajo bistveno prispevka vsakega od teh standardov k njihovim glavnim ciljem, kot so navedeni v Prilogi III.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. Pri izvajanju minimalnih standardov, določenih v skladu z odstavkoma 1 in 2, lahko države članice, kadar vremenske razmere kmetom in drugim upravičencem v danem letu preprečujejo izpolnjevanje zahtev, kot so roki in obdobja, ki so določeni v teh standardih, dovolijo začasna odstopanja od teh zahtev. Taka začasna odstopanja so po obsegu omejena na kmete in druge upravičence ali površine, ki so jih prizadele take vremenske razmere, in se uporabljajo le toliko časa, kolikor je to nujno potrebno.“;

(3) v člen 31 se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Države članice v okviru shem za podnebje in okolje iz odstavka 1 vzpostavijo in zagotovijo podporo za eno ali več shem, ki na ornih zemljiščih zajemajo prakse za ohranjanje neproizvodnih površin, kot denimo neobdelana zemljišča, in za vzpostavitev novih krajinskih značilnosti. Te sheme so prostovoljne za aktivne kmete in skupine aktivnih kmetov.“;

(4) v členu 119, odstavek 7, se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Zahtevek za spremembo strateškega načrta SKP se lahko predloži dvakrat na koledarsko leto, vendar so mogoče izjeme, ki jih določa ta uredba ali jih v skladu s členom 122 določi Komisija. Poleg tega se lahko v obdobju trajanja strateškega načrta SKP predložijo še trije zahtevki za spremembo strateškega načrta SKP. Ta odstavek se ne uporablja za zahteve za spremembo, s katerimi se predložijo manjkajoči elementi v skladu s členom 118(5).“;

(5) v členu 120 se doda naslednji odstavek:

„Prvi odstavek tega člena se ne uporablja za spremembe, ki začnejo veljati po 31. decembru 2025, zakonodajnih aktov iz Priloge XIII.“;

(6) Priloga III se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2
Spremembe Uredbe (EU) 2021/2116

Uredba (EU) 2021/2116 se spremeni:

(1) člen 83 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Kmetje z največjo velikostjo kmetijskega gospodarstva, ki ne presega 10 ha kmetijske površine, prijavljene v skladu s členom 69(1), so izvzeti iz kontrol v okviru sistema, vzpostavljenega v skladu z odstavkom 1 tega člena.“;

(b) v odstavku 6 se točka (f) črta;

(2) v členu 84 se doda naslednji odstavek:

„4. Kmetje z največjo velikostjo kmetijskega gospodarstva, ki ne presega 10 ha kmetijske površine, prijavljene v skladu s členom 69(1), so izvzeti iz sankcij iz odstavkov 1, 2 in 3 tega člena ter iz člena 85.“;

(3) v členu 104(1), drugi pododstavek, točka (a), se točka (iv) nadomesti z naslednjim:

„(iv) kar zadeva EKSRP v zvezi z izdatki, ki so jih imeli upravičenci, in plačili, ki jih je plačilna agencija plačala v okviru izvajanja programov razvoja podeželja na podlagi Uredbe (EU) št. 1305/2013, razen členov 96 in 97 Uredbe (EU) št. 1306/2013, kar zadeva upravičence, za katere se uporablja kontrolni sistem iz člena 83 te uredbe;“.

Člen 3

Prehodne določbe

1. Z odstopanjem od člena 119(8), tretji pododstavek, Uredbe (EU) 2021/2115 datum začetka učinkovanja sprememb strateških načrtov SKP v zvezi s spremembami standardov DKOP 6, 7 ali 8 iz Priloge k tej uredbi, ki jih države članice predložijo Komisiji v odobritev na podlagi člena 119(2) navedene uredbe za leto zahtevka 2024, ni predmet odobritve Komisije.

2. Z odstopanjem od člena 119(11) Uredbe (EU) 2021/2115 se lahko države članice za leto zahtevka 2024 odločijo, da imajo spremembe strateških načrtov SKP v zvezi s spremembami standardov DKOP 6, 7 *ali* 8 iz Priloge k tej uredbi pravni učinek, preden jih odobri Komisija. Glede standarda DKOP 8 lahko države članice to odločitev sprejmejo le, če za leto zahtevka 2024 uporabljajo shemo, ki na ornih zemljiščih zajema prakse za ohranjanje neproizvodnih površin, kot denimo neobdelana zemljišča, ali za vzpostavitev novih krajinskih značilnosti iz člena 31 Uredbe (EU) 2021/2115.

Države članice pri sprejemanju odločitve iz prvega pododstavka zagotovijo, da se spoštujejo splošna načela prava Unije, zlasti načela pravne varnosti, nediskriminacije ter varstva legitimnih pričakovanj kmetov in drugih upravičencev, ter da se upošteva potreba kmetov in drugih upravičencev, da imajo dovolj časa za uskladitev s spremembami.

Člen 4

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 2, točki 2 in 3, in Priloga se uporabljajo od leta zahtevka 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica

PRILOGA

Priloga III k Uredbi (EU) 2021/2115 se spremeni:

(1) vnos za „DKOP 6“ se nadomesti z naslednjim:

»

DKOP 6	Minimalna pokritost tal, da se prepreči gola zemlja v obdobjih, ki so najbolj občutljiva, kot to določijo države članice****	Zaščita tal v obdobjih, ki so najbolj občutljiva
--------	--	--

**** Države članice lahko upoštevajo zlasti kratko rastno sezono, ki je posledica dolžine in ostrosti zimske sezone v zadevnih regijah.“;

(2) vnos za „DKOP 7“ se nadomesti z naslednjim:

»

DKOP 7	Kolobarjenje na ornih zemljiščih, razen kmetijskih rastlin, ki rastejo pod vodo. Poleg tega se lahko države članice odločijo kmetom in drugim upravičencem dovoliti, da izpolnjujejo ta standard tudi z diverzifikacijo kmetijskih rastlin*****	Ohranjanje potenciala tal
--------	---	---------------------------

***** Kolobarjenje pomeni spremembo pridelka na ravni parcele (razen v primerih večletnih kmetijskih rastlin, trav in drugih zelenih krmnih rastlin ter neobdelanih zemljišč), vključno z ustrezno upravljanimi sekundarnimi kmetijskimi rastlinami.

Države članice lahko glede na raznolikost kmetovalnih metod in kmetijsko-podnebnih pogojev v zadevnih regijah odobrijo druge prakse okrepljenega kolobarjenja s stročnicami ali diverzifikacijo kmetijskih rastlin, katerih cilj je izboljšanje in ohranjanje potenciala tal v skladu s cilji tega standarda DKOP.

Države članice pri opredelitvi zahtev glede diverzifikacije kmetijskih rastlin upoštevajo naslednje minimalne zahteve:

- (a) kadar je velikost ornega zemljišča kmetijskega gospodarstva med 10 in 30 ha, diverzifikacija kmetijskih rastlin pomeni pridelavo vsaj dveh različnih kmetijskih rastlin na ornem zemljišču kmetijskega gospodarstva; glavna kmetijska rastlina ne pokriva več kot 75 % tega ornega zemljišča;
- (b) kadar je velikost ornega zemljišča kmetijskega gospodarstva več kot 30 ha, diverzifikacija kmetijskih rastlin pomeni pridelavo vsaj treh različnih kmetijskih rastlin na ornem zemljišču kmetijskega gospodarstva; glavna kmetijska rastlina ne pokriva več kot 75 % tega ornega zemljišča, glavni kmetijski rastlini skupaj pa ne pokrivata več kot 95 % tega ornega zemljišča.

Države članice lahko iz obveznosti iz tega standarda izvzamejo kmetijska gospodarstva:

- (a) kadar se več kot 75 % ornega zemljišča uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin, je neobdelanega, se uporablja za pridelavo stročnic ali pa gre za kombinacijo navedenih uporab;
- (b) kadar je več kot 75 % upravičene kmetijske površine trajno travinje, ki se uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin ali za pridelavo kmetijskih rastlin, ki so velik del leta ali velik del cikla pridelave pod vodo, ali pa gre za kombinacijo navedenih uporab, ali

(c) z velikostjo ornega zemljišča do 10 ha.

Države članice lahko uvedejo zgornjo mejo površine, pokrite z eno samo kmetijsko rastlino, da preprečijo velike monokulture.

Za kmete, certificirane v skladu z Uredbo (EU) 2018/848, se šteje, da izpolnjujejo ta standard DKOP.“;

(3) vnos za „DKOP 8“ se nadomesti z naslednjim:

”

DKOP 8	– – –	Ohranjanje krajinskih značilnosti Prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri pticah Mogoči tudi ukrepi za preprečevanje vnašanja invazivnih rastlinskih vrst	Ohranjanje neproizvodnih značilnosti zaradi izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah
--------	-------------	--	--

“